

ПРИЛОЖЕНИЕ № 6

**ДЕЙНОСТИ НА ОПЛ ПО
ИМУНОПРОФИЛАКТИКА, ПРОГРАМА
“ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”,
ПРОФИЛАКТИЧНИ ПРЕГЛЕДИ НА ЗЗОЛ
НАД 18 ГОДИНИ, ФОРМИРАНЕ НА РИСКОВИ
ГРУПИ ПРИ ЗЗОЛ НАД 18 ГОДИНИ И
ПРОГРАМА “МАЙЧИНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”**

СЪДЪРЖАНИЕ:

ДЕЙНОСТ НА ОПЛ ЗА ИМУНОПРОФИЛАКТИКА.....

ПРОГРАМА “ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ” .....

**ДЕЙНОСТ НА ОПЛ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОФИЛАКТИЧНИ ПРЕГЛЕДИ НА
ЗЗОЛ НАД 18 г. ВЪЗРАСТ .....**

РИСКОВИ ГРУПИ ПРИ ЗЗОЛ НАД 18 ГОДИНИ .....

ПРОГРАМА “МАЙЧИНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ” .....

ДЕЙНОСТ НА ЛИЧНИЯ ЛЕКАР ЗА ИМУНОПРОФИЛАКТИКА

Правила за работата на лечебните заведения за първична медицинска помощ във връзка с имунопрофилактиката

При извършване на имунопрофилактична дейност личният лекар се намира във взаимоотношения с:

1. Неонатолог, обслужващ новородените деца в АГ отделения, клиники и болници.

2. Лекар-специалист по детски болести.

3. Медицински специалисти от училищния здравен кабинет.

За децата в училищна възраст, личният лекар изпраща на медицинските специалисти от училищния здравен кабинет талон с данните за имунизационното състояние на ученика.

4. Пневмо-фтизиатричните диспансери, МБАЛ.

При възникнали затруднения в оценката на туберкулиновата алергия (проба Манту) личният лекар изпраща лицата за консултация в областните пневмо-фтизиатрични диспансери или диспансерните отделения (диспансерни структури) към специализираните болници за белодробни болести (многопрофилни болници за активно лечение).

Обучение по техниката на извършване на имунизацията и реимунизациите срещу туберкулоза и по проверката на туберкулиновата алергия (проба Манту) се извършва от пневмо-фтизиатричните диспансери или от диспансерните отделения (диспансерни структури) към специализираните болници за белодробни болести (многопрофилни болници за активно лечение).

5. РИОКОЗ. При взаимодействието с РИОКОЗ, личният лекар извършва следното:

5.1. Изготвя и представя в съответната РИОКОЗ ежегодно в срок до 31 юли:

а) годишен план за следващата календарна година за броя на подлежащите на задължителни планови имунизации и реимунизации лица от обслужвания от него контингент;

б) заявка по вид и количество за необходимите биопродукти и технически средства за приложението им.

5.2. Вписва подлежащите на задължителни имунизации и реимунизации в книгата за профилактични имунизации и реимунизации.

5.3. Получава всяко тримесечие от РИОКОЗ биопродукти за извършване на задължителни имунизации и реимунизации и техническите средства за тяхното прилагане.

5.4. Изпраща сведение за извършените имунизации и реимунизации (Приложение № 7 към чл. 13, ал. 2 от Наредба № 15 на МЗ) всяко тримесечие в срок до 5-то число на следващия месец.

5.5. Уведомява РИОКОЗ по телефона и писмено (Приложение № 8 към чл. 14 на Наредба № 15 на МЗ) за установени нежелани реакции и усложнения при и след провеждане на имунизациите на лицата от неговия контингент.

6. Уведомява всички подлежащи на задължителни имунизации и реимунизации за вида и датата на поредната имунизация.

7. Ежегодно, в седемдневен срок от началото на учебната година, изпраща на медицинските специалисти от училищните здравни кабинети талон с данни за имунизационното състояние на ученика към датата на започване на учебната година.

8. Предоставя данни за извършените имунизации и реимунизации на медицинските специалисти от училищния здравен кабинет и на органите на държавния здравен контрол при поискване.

9. Областна специализирана комисия.

9.1. Задължителните имунизации и реимунизации могат да бъдат отлагани при наличие на медицински противопоказания съгласно Приложение № 10 към чл. 20 на Наредба № 15 на МЗ.

9.2. Отлагането по медицински противопоказания се извършва от личния лекар и се отразява в амбулаторния лист (бланка МЗ-НЗОК № 1) и в ЛАК на лицето, отложено от имунизации. Отлагане от имунизации се допуска за неповече от шест месеца.

9.3. Отлагането по медицински противопоказания за срок, по-дълъг от шест месеца, се извършва с решение на областна специализирана комисия.

9.4. Комисията се определя ежегодно със съвместна заповед на директора на регионалния център по здравеопазване (РЦЗ) и директора на РИОКОЗ и включва епидемиолози от РИОКОЗ, педиатри, невролози и инфекционисти.

10. Районната здравноосигурителна каса (РЗОК) и Националната здравноосигурителна каса (НЗОК).

Личният лекар представя ежемесечно в РЗОК отчети за извършената имунопрофилактична дейност.

Организация, планиране и отчитане на имунопрофилактичните дейности

1. Във връзка с имунизационната дейност личният лекар изготвя свой годишен план, въз основа на уточнения брой регистрирани осигурени лица, подлежащи на имунизации и реимунизации. Планът се представя в РИОКОЗ ежегодно в срок, регламентиран от Наредба № 15 за имунизациите в Република България.

2. Биопродуктите се раздават на личния лекар, осъществяващ първична медицинска помощ по разпределение, направено от съответната РИОКОЗ въз основа на обобщения план за региона. Транспортирането и съхраняването на био-продуктите се осъществява от личния лекар съгласно изискванията за транспортиране и съхранение по предварително уточнен график.

3. Личният лекар провежда имунизациите и реимунизациите на подлежащите на имунизации здравноосигурени лица съобразно Имунизационния календар на Република България.

4. Всяка проведена имунизация и реимунизация се отразява в:

4.1. книгата за профилактични имунизации и реимунизации (Приложение № 6 към чл. 12, ал. 1, т. 1 от Наредба № 15 на МЗ), съхранявана от лекаря;

4.2. здравноосигурителната книжка (имунизационния паспорт);

4.3. личната амбулаторна карта (ЛАК);

4.4. амбулаторен лист бл. МЗ-НЗОК №1.

5. При настъпили промени в броя на регистрираните осигурени лица, подлежащи на имунизации и реимунизации, личният лекар актуализира заявката за био-продукти и на тримесечие я представя в съответната РИОКОЗ.

6. При снижение на имунизационния обхват, възникване на епидемична ситуация и провеждане на национални и регионални имунизационни дни, личният лекар участва в организираните от РИОКОЗ, съвместно с РЦЗ и РЗОК, имунопрофилактични мероприятия във временно разкрити за целта пунктове.

Забележка: Работата на личния лекар във връзка с имунопрофилактиката се осъществява съобразно Наредба № 15 за имунизациите в Република България.

ПРОГРАМА “ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”
ДЕЙНОСТИ НА ОПЛ ПО ПРОГРАМА “ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

MКБ 10	Наименование	Възраст на детето	Профилактичен преглед	Честота на прегледа	Медико-диагностични дейности	Честота на МДД	Код имунизация	Наименование на имунизация
Z00.1	Рутинно изследване на здравното състояние на детето (кърмаческа или ранна детска възраст)	до една година	1. Измерване на ръст, тегло 2. Оценка на психическо развитие	Ежемесечно	Изследване на: - хемоглобин, брой еритроцити, брой левкоцити, хематокрит, MCV, MCH, MCHC - седимент в урината	Два пъти годишно – при навършване на шестмесечна и едногодишна възраст	45	Имунизация против хепатит тип В (II прием – на 1-месечна възраст на детето)

4. Изследване на албумин в урината	Два пъти годишно – при навършване на шестмесечна и едногодишна възраст	Имунизация против дифтерия, тетанус и коклюш (I прием – на 2-месечна възраст на детето)	23
5. Обща оценка на зрение 6. Обща оценка на слух	Два пъти годишно – на шестмесечна и едногодишна възраст	Имунизация против полиомиелит (II прием – на 3-месечна възраст на детето)	18
7. Изследване за дисплазия на тазобедрените стави	Два пъти – при навършване на един и четири месечна възраст	Имунизация против дифтерия, тетанус и коклюш (II прием – на 3-месечна възраст на детето)	24

200.2	Изследване в периода на бърз растеж в детството	от две до седем години	1. Анамнеза и статус 2. Измерване на ръст, тегло, обиколка на гърди 3. Оценка на психическо развитие	Два пъти годишно – на всеки шест месеца	Изследване на - хемоглобин, брой еритроцити, брой левкоцити, MCV, MCH, MCHC, хематокрит - СУЕ	Един път на тригодишна възраст	Трета реимунизация против полиомиелит (VI прием – на 7-годишна възраст на детето) 22

		4. Изследване на физическо развитие	Един път годишно		
Z00.3	Изследване за оценка на състоянието на развитието на юношата (състояние на пубертетното развитие)	от седем до осемнадесет години	1. Измерване на ръст, тегло, гръден обиколка 2. Измерване на артериално налягане 3. Оценка на физическо развитие	Един път годишно	Реимунизация против туберкулоза – БЦЖ (след отрицателна проба Манту) – на 11-годишна възраст 12
Z10.8	Рутинна обща проверка на здравето на други определени подгрупи от населението		4. Изследване за зрителна острота и цветоусещане 5. Отклонения в развитието на опорно-двигателната система		

	населението (ученици)	Реимунизация против морбили, паротит и рубеола – на 12-годишна възраст	48
		Реимунизация против тетанус и дифтерия – на 12- годишна възраст	34
		Реимунизация против тетанус и дифтерия – на 17- годишна възраст	35
		Реимунизация против туберкулоза – БЦЖ (след отрицателна проба Манту) – на 17-годишна възраст	15

Z00.1	Рутинно изследване на здравното състояние на детето (кърмаческа или ранна детска възраст)	До навършване на 42-дневна възраст на детето	Анамнеза и подробен обективен статус	- В първите 24 часа след изписването на детето от родилния дом - Между 14-я и 20-я ден след изписването му от родилния дом

Забележка: Всеки профилактичен преглед включва анамнеза и подробен обективен статус.

РЕГИСТЪР ПО ПРОГРАМА "ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ" НА ОПЛ

Таблица 1. Данныи за ОПЛ, работещ по програма "Детско здравеопазване"

РЦЗ код на ЛЗ	УИН на лекаря	Име лекаря	Код на специалност	Специалност	УИН на заместник
1	2	3	4	5	6

Таблица 2. Данныи за деца от 0 до 18 г., включени в регистър "Детско здравеопазване"

Пореден №	ЕГН/ЛНЧ на пациента	Дата на раждане при лич	Име, презиме, фамилия на ЗЗОЛ	МКБ код	Дата на включване от регистър в регистър	Основание за изключване	Издадено направление за профилактичен преглед при специалист "Детски болести"	Дата на направлението към специалист "Детски болести"
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Таблица 3. Данныи за извършени профилактични прегледи на децата, включени в регистъра

ЕГН/ЛНЧ на ЗЗОЛ	№ на амб. лист	Дата на амб. лист	МКБ код	Код на ваксинация/профилактична/	Кодове на имунизации	Кодове на МДИ (бл. МЗ-НЗОК № 4)
1	2	3	4	5	6	7

Регистърът се създава и поддържа при ОПЛ на магнитен носител.

Отчитането се извършва по реда и изискванията на действащия НРД.

Регистрират се профилактичните прегледи на деца съгласно МЗ.

Издаване на направление за наблюдение за детски болести на деца от 0-18 г. е основание за изключение от специалист по детски болести на ОПЛ регистъра на ОПЛ.

ОПЛ вписва МКБ-код Z 00.8 в случаите, при които извършва преглед, който не е профилактичен и провежда само имунизация

Таблица 1. Данни за ОПЛ, работещ по програма "Детско здравеопазване"

Колона 1	Регистрационният код на лечебното заведение е 10 цифри
Колона 2	УИН на лекаря
Колона 3	Име, презиме, фамилия
Колона 4	Код на специалност
Колона 5	Специалност
Колона 6	УИН на заместник

Таблица 2. Данни за деца от 0-18 г., включени в регистър "Детско здравеопазване"

Колона 1	Пореден номер на регистрация в регистър "Детско здравеопазване" на ОПЛ
Колона 2	ЕГН/ЛНЧ на ЗЗОЛ е 10 цифри
Колона 3	Дата на раждане се въвежда само за чужденци с ЛНЧ! За лица с ЕГН колоната се оставя празна
Колона 4	Име, презиме, фамилия
Колона 5	МКБ код, съгласно Приложение № 6 на НРД 2007
Колона 6	Дата на включване в регистър
Колона 7	Дата на изключване от регистър
Колона 8	Основание за изключване от регистъра
	Описание
	Навършване на 18 г.
	Смяна на лекар
	Легален изход
	Насочване към специалист "Детски болести" за ЗЗОЛ от 0 до 18 г.
	Служебно изключване
	Други
Колона 9,10	Номер и дата на направлението за профилактичен преглед при специалист "Детски болести", с което ЗЗОЛ от 0 до 18 г.
	Минава за наблюдение при специалиста

Таблица 3. Данни за извършени профилактични прегледи на децата, включени в регистъра

Колона 1	ЕГН/ПНЧ на ЗЗОП
Колона 2	№ на амб.лист
Колона 3	Дата на амб.лист
Колона 4	МКБ код, съгласно Приложение № 6 на НРД 2007, ОПЛ вписва МКБ-код Z 00.8 в случаите, при които извършва преглед, който не е профилактичен и провежда само имунизация. ОПЛ вписва МКБ код Z 28 "Непроведена имунизация" след МКБ кода на основната диагноза във всички случаи, в които има отложена имунизация.

Колона 5 Код на профилактична ваксинация /имунизация/ - 99.59, попълва се във всички случаи на извършена от ОПЛ имунизация

Колона 6 Кодове на имунизации, Приложение № 6 на НРД 2007
 Колона 7 Кодовете на изследвания, за които е издадено направление за МДД
Датите се въвеждат във формат дд.мм.гггг. Всички останали колони са в текстов формат.

ДЕЙНОСТ НА ОПЛ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОФИЛАКТИЧНИ ПРЕГЛЕДИ НА ЗЗОЛ НАД 18-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ

Профилактичният преглед включва: анамнеза и подробен обективен статус.

При провеждане на профилактичен преглед ОПЛ попълва амбулаторен лист за извършен профилактичен преглед и го прилага в медицинското досие на ЗЗОЛ.

ПРОФИЛАКТИЧНИ ПРЕГЛЕДИ И ИЗСЛЕДВАНИЯ НА ЗЗОЛ НАД 18 ГОДИНИ

200.0 Общ медицински преглед				
Възраст	Обем на прегледа	Честота на прегледите	Медико-диагностични изследвания	Честота на консултативни прегледи
1. От 18 до 30 години	1. Изчисляване на индекс на телесна маса 2. Оценка на психичен статус 3. Изследване остротата на зрение 4. Измерване на артериално налягане 5. Електрокардиограма 6. Изследване на урина с тест-ленти за: - Протеин - Глюкоза - Кетонни тела - Уробилиноген/билирирубин - pH 7. Определяне на кръвна захар с глюкомер	Ежегодно		

2. От 31 до 45 години	1. Изчисляване на индекс на телесна маса 2. Оценка на психичен статус 3. Изследване острота на зрение 4. Измерване на артериално налягане 5. ЕКГ 6. Изследване за окултни кръвоизливи в изпражненията 7. Изследване на урина с тест-ленти за: - Протеин - Глюкоза - Кетонни тела - Уробилиноген/билирубин - pH 8. Определение на кръвна захар с глюкомер 9. За жени – мануално изследване на млечни жлези 10. Цитонамазка от женски полови органи	Ежегодно 1. Изследване на хемоглобин, хематокрит, еритроцити, левкоцити 2. Диференциално броене на левкоцити 3. СУЕ 4. Цитонамазка от женски полови органи	Веднъж на пет години (за родените 1976, 1971, 1966 години) Веднъж на две години (за родените 1976, 1974, 1972, 1970, 1968, 1966, 1964, 1962 години)

3. От 46 до 65 години	1. Изчисляване на индекс на телесна маса 2. Оценка на психичен статус 3. Изследване на острота на зрение 4. Измерване на артериално налягане 5. ЕКГ 6. Изследване за окултни кръвоизливи в изпражненията 7. Изследване на урина с тест-ленти за: - Протеин - Глюкоза - Кетонни тела - Уробилиноген/билирубин pH	8. Определение на кръвна захар с глюкомер 9. За жени – Мануално изследване на млечни жлези 10. Цитонамазка от женски полови органи	Ежегодно	Веднъж на три години (за родените 1961, 1958, 1955, 1952, 1949, 1946, 1943 години) 1. Изследване на хемоглобин, хематокрит, еритроцити, левкоцити 2. Диференциално броене на левкоцити 3. СУЕ

4. Над 66 години	1. Изчисляване на индекс на телесна маса 2. Оценка на психичен статус 3. Изследване на острата на зрение 4. Измерване на артериално налягане 5. ЕКГ 6. Определение на кръвна захар (с глюкомер) 7. Изследване на урина с тест-пенти за: - Протеин - Глюкоза - Кетонни тела - Уробилиноген/билирубин - pH	Ежегодно 1. Изследване на хемоглобин, хематокрит, еритроцити, левкоцити 2. Диференциално броене на левкоцити 3. СУЕ 4. Един път на три години (за родените 1941, 1938, 1935, 1932, 1929, 1926, 1923, 1920, 1917, 1914, 1911, 1908, 1905 години)

Забележка: Всеки профилактичен преглед включва анамнеза и подробен обективен статус.

РЕГИСТЪР "профилактични прегледи и изследвания на ЗЗОЛ над 18 години" на ОПЛ

Таблица 1. Данни за ОПЛ

РЦЗ код на ЛЗ	УИН	Име	Код на специалност	Специалност	УИН на заместник
1	2	3	4	5	6

Таблица 2. Данни за ЗЗОЛ над 18 г.

Пореден №	ЕГН/ЛНЧ на пациента	Дата на раждане при ЛНЧ	Име, презиме, фамилия на ЗЗОЛ	МКБ код	Дата на включване в регистър	Дата на изключване от регистър	Основание за изключване
1	2	3	4	5	6	7	8

Таблица 3. Данни за извършена дейност

ЕГН/ЛНЧ на ЗЗОЛ	МКБ код	№ на амб. лист от профилактичен преглед	Дата на амб. лист	№ на направление за МДИ	Кодове на изследвания, за които е издадено направление за МДИ
1	2	3	4	5	6

*Регистърът се създава и поддържа от ОПЛ на магнитен носител.
Отчитането се извършва по реда и изискванията на действащия НРД.*

Таблица 1. Данни за ОПЛ

Колона 1	Регистрационният код на лечебното заведение е 10 цифри
Колона 2	УИН на лекаря
Колона 3	Име, презиме, фамилия
Колона 4	За специалност въведете код "00" за ОПЛ
Колона 5	Специалност
Колона 6	УИН на лекаря- заместник

Таблица 2. Данни за ЗЗОЛ над 18 г.

Колона 1	Пореден номер на регистрация в регистър "Профилактични прегледи и изследвания на ЗЗОЛ над 18 г." на ОПЛ
Колона 2	ЕГН/ЛНЧ на ЗЗОЛ е 10 цифри
Колона 3	Дата на раждане се въвежда само за чужденци с ЛНЧ! За лица с ЕГН колоната се оставя празна
Колона 4	Име, презиме, фамилия на ЗЗОЛ
Колона 5	МКБ код, съгласно Приложение № 6 на НРД 2007
Колона 6	Дата на включване в регистър
Колона 7	Дата на изключение от регистър
Колона 8	Основание за изключение от регистъра
	Описание
	Смяна на лекар
	Летален изход
	Служебно изключение
	Други

Таблица 3. Данни за извършена дейност

Колона 1	ЕГН/ЛНЧ на ЗЗОЛ
Колона 2	МКБ код, съгласно Приложение № 6 на НРД 2007
Колона 3	№ на амб. лист
Колона 4	Дата на амб. лист
Колона 5	№ на направление за МДИ (бл. МЗ-НЗОК № 4)
Колона 6	Кодовете на изследвания, за които е издадено направление за МДИ

Датите се въвеждат във формат dd.mm.гггг.

Всички останали колони са в текстов формат.

С оглед профилактиката на социалнозначими и приоритетни за страната заболявания ОПЛ формира следните рискови групи:

1. За злокачествено новообразувание на ректосигмоидалната област при лица между 50 и 70 год. с:

- фамилна анамнеза за злокачествено новообразувание на ректосигмоидалната област (Z80.0);
- полипоза на дебелото черво (D12.6);
- улцерозен колит (K51);
- болест на Crohn (K50);
- с цъолиакия (K90.0);
- всяко от горепосочените заболявания с/или без наличието на холецистектомия

2. За злокачествено новообразувание на простатата при мъже над 50 г. с:

- фамилна анамнеза при мъже над 45 г., чиито бащи са с доказано злокачествено новообразувание на простатата (Z80.4);
- фамилна анамнеза при мъже над 45 год., чиито майки са с доказано злокачествено новообразувание на млечната жлеза (Z80.3);
- адреногенитални разстройства (E25).

3. Захарен диабет при лица с:

- фамилна анамнеза за инсулинозависим захарен диабет (Z83.3) и стойности на кръвна захар на гладно $> 5.6 \text{ mmol/l}$ (определенi с глюкомер) (R73);
- затлъстяване при ИТМ $\geq 30 \text{ kg/m}^2$ (E65; E66; E67; E68) и стойности на кръвна захар на гладно $> 5.6 \text{ mmol/l}$ (определенi с глюкомер) (R73);
- артериална хипертония (I10 - I15) и стойности на кръвна захар на гладно $> 5.6 \text{ mmol/l}$ (определенi с глюкомер) (R73);
- предшестващи данни за дислипидемия (R94.3) и стойности на кръвна захар на гладно $> 5.6 \text{ mmol/l}$ (определенi с глюкомер) (R73);
- предшестващ захарен диабет по време на бременност (Z87.5);

предшестващи данни за намален глюкозен толеранс (R73.0), (налице е, когато кръвната захар на гладно е под 7.0 mmol/l , а кръвната захар 2 часа след обременяване със 75 гр. глюкоза е $7.8\text{-}11.0 \text{ mmol/l}$)

4. Сърдечно-съдови заболявания при лица с:

- фамилна анамнеза за ранно (под 50 г. възраст) заболяване на сърдечно-съдовата система (ИБС и МСБ) (Z82.4) и захарен диабет (E10 - E14);;
- комбинация от рискови фактори, включващи тютюнопушене (Z72.0), повищено артериално налягане (R03.0), предшестващи данни за дислипидемия (R94.8) и фамилна анамнеза за ранна коронарна болест (Z82.4) и отклонения в ЕКГ (R94.3);
- метаболитен синдром (наднормено тегло при индекс на телесна маса - ИТМ $\geq 30\text{kg}/\text{m}^2$ (E65; E66; E67; E68) и инсулинозвисим захарен диабет (E10) и артериална хипертония (I10 - I15) с/или без наличието на предшестващи данни за HDL-холестерол под 1 mmol/l и триглицериди над 1.5 mmol/l (R94.8);

5. Злокачествено новообразование на шийката на матката при жени с:

- с фамилна анамнеза при жени, чиито майки са имали злокачествено новообразование на шийката на матката (Z80.4);
- жени с видими изменения на маточната шийка:
  - ерозио и ектропион на шийката на матката (N86);
  - дисплазия на шийката на матката (N87);
  - други невъзпалителни болести на шийката на матката (N88);
- жени с цитонамазка извън I и II степен по Papanicolaou (R87);
- имуносупресирани болни
- наркомани (Z72.2);
- HIV-позитивни (Z21).

6. Злокачествено новообразование на млечната жлеза при жени с:

- фамилна анамнеза при жени, чиито майки са имали злокачествено новообразование на млечната жлеза (Z80.3);
- доброкачествена дисплазия на млечната жлеза (N60);
- жени, приемали дълго време хормонално заместителна терапия (естрогени) (Z92.0).

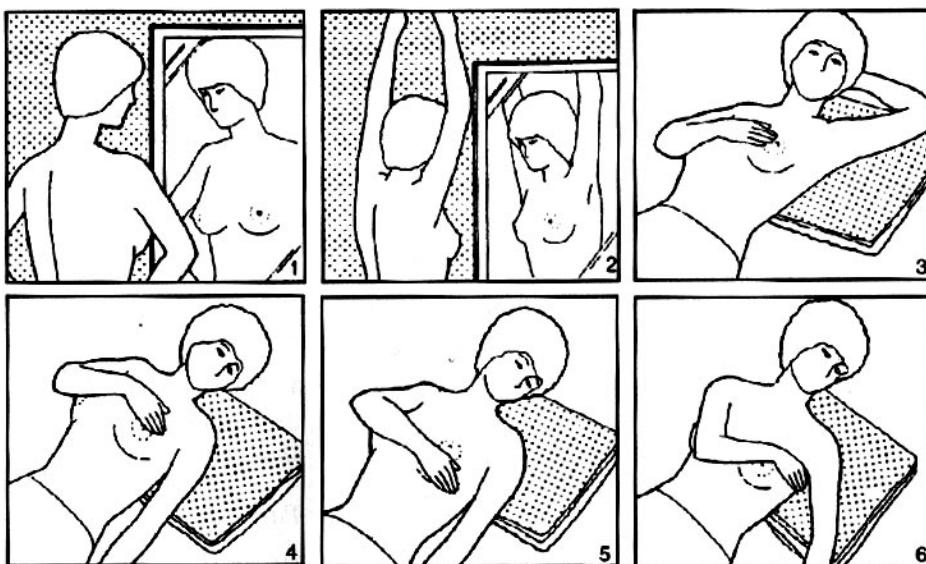
ЗЗОЛ над 18 години, включени в тези рискови групи, подлежат на профилактичен преглед един път в годината при съответния лекар специалист, съгласно Приложение № 13 на НРД 2007.

МАНУАЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ И ОБУЧЕНИЕ ЗА САМОИЗСЛЕДВАНЕ НА МЛЕЧНИТЕ ЖЛЕЗИ

Самоизследването на млечните жлези тряба да се извършва един път месечно веднага след края на поредната редовна менструация (ако жената е в менопауза – в първите дни на календарния месец).

1. Жената е гола от кръста нагоре. Застава пред огледалото първо с отпуснати ръце, а след това с ръце, здраво притиснати към ханша, за да напрегне гръдената мускулатура (фиг. 1-1). Следи за:

- промяна във външния вид на гърдите;
- промени в положението на зърната;
- набръчкване на кожната повърхност.

Фигура 1. Самоизследване на млечните жлези

2. Огледът се повтаря с високо вдигнати ръце (фиг. 1-2).

3. Жената ляга върху твърда повърхност, поставя сгъната хавлиена кърпа или възглавничка под лявото си рамо и слага лява ръка под главата (фиг. 1-3). Опипва жлезата по квадранти, започвайки от горния вътрешен квадрант. Опипващите пръсти се движат от периферията към зърното. Следи за бучка или уплътнение, независимо от големината им.

4. Същата процедура се повтаря за горния външен квадрант (фиг. 1-4), долния външен квадрант (фиг. 1-5) и долния вътрешен квадрант.

5. Лявата ръка се сваля и жената опипва лявата си подмишнична ямка (фиг. 1-6).

6. Жената изцежда лявото гръдно зърно с палеца и показалеца на дясната ръка. Търси се необичайна секреция или кървене:

- млечна секреция (galactorrhoea): физиологична (бременност, състояние след аборт, пуерпериум) или друга хиперпролактинемия;
- зеленикова секреция (mastopathia);
- кървава секреция (интрадуктална папиломатоза).

7. Възглавничката се премества под дясното рамо и процедурата се повтаря за дясната гърда, подмишнична ямка и зърно.

РЕГИСТЪР “РИСКОВИ ГРУПИ ПРИ ЗЗОЛ НАД 18 ГОДИНИ” НА ОПЛ

Таблица 1. Данни за ОПЛ

РЦЗ код на ЛЗ	УИН	Име	Код на специалност	Специалност	УИН на заместник
1	2	3	4	5	6

Таблица 2. Данни за ЗЗОЛ над 18 г.

Пореден №	ЕГН/ЛНЧ на пациента	Дата на ражда не при лич	Име, презиме, фамилия на ЗЗОЛ	МКБ код	Симптоми и синдроми (МКБ код-R)	№ на амб. лист	Дата на ление	(бл. МЗ-НЗОК № 3)	№ на направление	Дата на направление	Дата на включване в регистър	Основане за изключване от регистър
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Регистърът се създава и поддържа от ОПЛ на магнитен носител на основание на профилактични прегледи на ЗЗОЛ. Отчитането се извършва по реда и изискванията на действащия НРД.

Таблица 1. Таблица 1. Данни за ОПЛ

- Колона 1 Регистрационният код на лечебното заведение е 10 цифри
- Колона 2 УИН на лекаря
- Колона 3 Име, презиме, фамилия
- Колона 4 За специалност въведете код "00" за ОПЛ
- Колона 5 Специалност
- Колона 6 УИН на заместник

Таблица 2. Таблица 2. Данни за ЗЗОЛ над 18 г.

Пореден номер на регистрация в регистър "Рискови групи при ЗЗОЛ над 18 г." на ОГЛ

Колона 1

ЕГН/ЛНЧ на ЗЗОЛ е 10 цифри

Колона 2

Дата на раждане се въвежда само за чужденци с ЛНЧ! За лица с ЕГН колоната се оставя празна

Колона 3

Име, презиме, фамилия на ЗЗОЛ

Колона 4

МКБ код, съгласно Приложение № 6 (формиране на рискови групи) на НРД 2007

Колона 5

Симптоми, признаки и отклонения от нормата, открити при профилактичен преглед (R-кодове)

Колона 6

№ на амб. лист

Колона 7

Дата на амб. лист

Колона 8

Дата на направлението за профилактичен преглед при лекар - специалист

Колона 9,10

Номер и дата на направлението за профилактичен преглед при лекар - специалист

Колона 11

Дата на включване в регистъра

Колона 12

Дата на изключване от регистъра

Колона 13

Основание за изключване от регистъра

Описание:

Смяна на ОГЛ

Летален изход

Служебно изключване

Други

*Датите се въвеждат във формат дд.мм.гггг.
Всички останали колони са в текстов формат.*

ПРОГРАМА “МАЙЧИНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

ДЕЙНОСТИ НА ОПЛ ПО ПРОГРАМА “МАЙЧИНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ” ПРИ НОРМАЛНА БРЕМЕННОСТ

МКБ 10	Наименование	Обем на прегледа и изследванията	Честота на прегледите според срока на бременността	Медико-диагностични дейности	Честота на МДД	Консултативни прегледи	Честота на консултативните прегледи
Z34.0	Наблюдение върху протичането на нормална първа бременност	1. Анамнеза за рискови фактори (възраст, придвижаващи заболявания, усложнения на предишни бременности, вредни навици, професионални, други), определяне на вероятния термин на раждане (BTP)	При първо посещение	1. Хемоглобин, еритроцити, левкоцити, хематокрит, MCV, MCH 2. СУЕ 3. урина: седимент	Един път в първи тримесец; по един път – в V, VIII и X лун. месец	Консултативен преглед със специалист “АГ и репродуктивна медицина”, включващ: 1. Акушерска ехография	един път – в I тримесец; един път от 16-20 гест. седмица
Z34.8	Наблюдение върху протичането на друга нормална бременност			2. Вземане на онкопрофилактична цитонамазка	един път при първо посещение		
Z34.9	Наблюдение върху протичането на нормална бременност, неуточнена			3. Вземане на влагалищен секрет за микробиологично изследване	един път при първо посещение; един път в IX лун. месец		

2. Артериално кръвно наплягане	В I триместър –един път;	Определяне на кръвна група и Rh-фактор	Един път – в I триместър (или при първо посещение)
3. Антропометрия (ръст, телесна маса, външна пелвиметрия)	по един път във всеки следващ лунарен месец; в IX и X – по два пъти		
4. Гинекологичен статус	Един път – при първо посещение; един път – в IV лунарен месец; в следващите – по преценка	1. Изследване за сифилис 2. Изследване за хепатит В (HBs Ag) 3. Изследване за HIV (при съгласие) 4. Изследване на онкопрофилактична цитонамазка (назначава се от специалист по АГ и репродуктивна медицина) 5. Изследване на влагалищен секрет за микробиологично изследване (назначава се от специалист по АГ и репродуктивна медицина)	Един път при първо посещение Един път при първо посещение Един път при първо посещение Един път при първо посещение; един път в IX лун. месец

5. Сърдечна дейност на плода (ДСТ)	От V лун. месец – по един път във всеки лунарен месец; в IX и X – по два пъти		
6. Кръвна захар (Глюкоза) 7. Урина: уробилиноген, кетони (до VI л.м.)	Един път в първи тримесър; по един път – в V, VIII и X лун. месец		
Z39.2 Рутинно постперорово наблюдение (до 42-я ден след раждането)	1. Общ преглед (в т.ч. оценка на психичен статус, измерване на артериално налягане) 2. Проследяване на инволюция на матката и кървене от гениталиите 3. Мануално изследване на млечни жлези, проследяване на лактацията	Изследване на: Два пъти: до 7-мия ден и след 30-тия ден от раждането 1. хемоглобин, хематокрит, диференциално броене на левкоцити 2. СУЕ 3. албумин и седимент в урина	Еднократно

4. Промоция на кърменето (здравни съвети и обучение по въпросите на кърменето), правилното хранене, хигиенни грижи за гърдите и гениталиите		

Забележка: При всяко заболяване, възникнало в хода на бременността или до 42-я ден след раждането се извършва консултация със съответния лекар специалист.

В случаите, в които профилактичните прегледи и изследвания на бременни с нормална бременност и бременност с риск се осъществяват от лекар специалист по акушерство и гинекология и репродуктивна медицина, родилката следва да уведоми ОПЛ за датата и изхода от раждането.

Всеки профилактичен преглед включва анамнеза и подробен обективен статус.

РЕГИСТЪР ПО ПРОГРАМА "МАЙЧИНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ" ПРИ ОПЛ

Таблица 1. Данни за ОПЛ, работещ по програма "Майчино здравеопазване"

РЦЗ код на ЛЗ	УИН	Име	Код на специалност	Специалност	УИН на заместник
1	2	3	4	5	6

Таблица 2. Данни за бременни с нормална бременност

Пореден №	ЕГН/ПНЧ на пациента	Дата на раждане при ЛНЧ	Име, презиме, фамилия на ЗЗОЛ	МКБ код	Гестационна седмица в регистър	Дата на изключване от регистър	Основание за изключване	Издадено направление за преглед при специалист "АГ и репродуктивна медицина" за включване в програма "Майчино здравеопазване"	Дата на направлението ето към специалист "АГ и репродуктивна медицина" за включване в програма "Майчино здравеопазване"
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Таблица 3. Данни за извършена дейност по програма "Майчино здравеопазване"

ЕГН/ПНЧ на ЗЗОЛ	МКБ код	№ на амб. лист от профилактичен преглед	Дата на амб. лист	№ на направление за консултация със специалист по АГ и репродуктивна медицина	Кодове на изследвания, за които е издадено направление за МДД	Гестационна седмица
1	2	3	4	5	6	7

Регистърът се създава и поддържа от ОПЛ на магнитен носител.

Отчитането се извършва по реда и изискванията на действащия НРД.

Издаване на направление за наблюдение от специалист по АГ по желание на бременната е основание за изключение от регистъра на ОПЛ.
Регистрират се профилактичните прегледи на бременните

Таблица 1. Данни за ОПЛ, работещ по програма "Майчино здравеопазване"

Колона 1 Регистрационният код на лечебното заведение е 10 цифри

Колона 2 УИН на лекаря

Колона 3 Име, презиме, фамилия

Колона 4 За специалност въведете код "00" за ОПЛ

Колона 5 Специалност

Колона 6 УИН на заместник

Таблица 2. Данни за бременно с нормална бременност

Колона 1 Пореден номер на регистрация в регистър "Майчино здравеопазване" на ОПЛ

Колона 2 ЕГН/ЛНЧ на ЗЗОП е 10 цифри

Колона 3 Дата на раждане се въвежда само за чужденци с ЛНЧ! За лица с ЕГН колоната се оставя празна

Колона 4 Име, презиме, фамилия на ЗЗОП

Колона 5 МКБ код, съгласно Приложение № 6 на НРД 2007

Колона 6 Гестационната седмица

Колона 7 Дата на включване в регистър

Колона 8 Дата на изключване от регистър

Колона 9 Основание за изключване от регистъра

Описание

Аборт

Преждевременно раждане

Раждане - 42 дни след раждането

Смяна на лекар

Летален изход

Насочване към специалист "АГ и репродуктивна медицина"

Служебно изключване

Други

Колона 10,11 Номер и дата на направлението за профилактичен преглед при специалист "АГ и репродуктивна медицина", с което бременната минава за наблюдение при специалиста

Таблица 3. Данни за извършена дейност по програма "Майчина здравеопазване"

Колона 1	ЕГН/ЛНЧ на ЗЗОЛ
Колона 2	МКБ код, съгласно Приложение № 6 на НРД 2007
Колона 3	№ на амб. лист
Колона 4	Дата на амб. лист
Колона 5	№ на направление за (бл. МЗ-НЗОК № 3) за консултация със специалист "АГ и репродуктивна Медицина", съгласно МЗ
Колона 6	Кодовете на изследвания, за които е издадено направление за МДД, съгласно МЗ
Колона 7	Гестационната седница

Датите се въвеждат във формат дд.мм.гггг.

Всички останали колони са в текстов формат.